

paa Grund af, at der ingen Plads var andetsteds, og hvor man, naar de bleve altfor uregjerlige, ligesom lod dem indespærre, saa mener jeg, at der vel er en paatrængende Trang tilstede. Der kunde imidlertid opstaa det Spørgsmaal, om der ikke var en anden Bei, ad hvilken denne Trang kunde afhjælpes, og her er Udvalget kommet til det Resultat, at dette ikke kan ske, ialtfald ikke i en Fart; thi Meningerne ere noget delte om, hvad der skal gjøres; om man enten skal oprette en Anstalt som de allerede bestaaende, f. Ex. beliggende paa Fyen, eller om man skal have Hjælpeanstalter til de allerede bestaaende, eller om man skal have de saakaldte Kolonier; men selv om der i den Henseende var Enighed tilstede, saa vilde dog de Forberedelser, der alligevel kræves med Hensyn til Oprettelsen af en saadan Anstalt, medtage en betydelig lang Tid, saa at Udvalget, i hvor hurtig der end gaaes frem, ikke, efter som Stillingen nu for Tiden er, har kunnet skjønne bedre, end at der vilde hengaa flere Aar, inden en af disse Foranstaltninger kunde blive truffen. Hvis Stillingen imidlertid ikke var saaledes som den er, og Udvalget ikke havde ment, at Anstalten i Viborg for de saakaldte uehelbredelige Sindsyge var i og for sig forsvaerlig, var det ikke gaaet ind paa Lovforlaget. Der er vel, som i Betænkningen nævnt, rejst flere Indvendinger; derimod, blandt Andet af Overlæge Selmer i Aarhus og Kæmpefoged Holm, men de Indvendinger, Overlæge Selmer har rejst, ere i det Væsentlige Indvendinger, som allerede ere blevne tagne til Følge. Han har vel nævnt, at Beliggenheden var ikke god, og den kan selvfølgelig ikke forandres, men Udvalget er kommet til det Udsagn i saa Henseende, at de Par mindre Grunde, han har anført, nemlig Terningegaardens og Gasværkets Nærhed, have ikke noget videre at sige for de Patienter, hvorom der her er Tale, og at der i det Hele taget ikke spores nogen Ulempe af disse Bygningers Nærhed. Hvad angaar hans øvrige Bemærkninger mod selve Anstalten, da ere de navnlig rettede mod, at en Anstalt, hvori man ikke kan faae Alt fra Nytt af, aldrig vil blive saa god, som hvor dette er Tilfældet, og det kan jo vel i og for sig være sandt. Han gjør derhos en Række dygtige Bemærkninger mod den første Byggeplan, der forelaa fra Arkitekt Stork; disse Bemærkninger ere, om ikke alle, saa ialtfald for en væsentlig Del blevne tagne til Følge, og derved bortfalde vistnok ogsaa for en stor Del denne Overlæges Grunde mod den paatentede Anstalt. Naatte jeg maatte med det Samme tilføje den lille Bemærkning, at det uregelmæssigt har glædet Udvalget, og da ikke mindst mig, som har haft Leilighed til at gennemgaa disse Afgifter i det Hele, at jeg deraf har faaet det Indtryk, at vore Sindsygeanstalter efter Alt, hvad man kan skjønne, ere i de bedste Hænder, som det menneskelig talt

kan tænkes, ligesom jeg ogsaa ad anden Bei paa nært Hold har haft Leilighed til erfare det Samme, ialtfald for den ene Anstalts Vedkommende. Naar jeg har nævnet Overlæge Selmer som den, der har haft en meget stor Indflydelse paa, at denne Byggeplans endelige Udførelse er kommen til at se ud som den er, saa vil jeg til Gjengjæld ogsaa sige, at en anden Overlæge ved Anstalten ved Bordingborg, Hr. Jensen, har i det Mindste været meget veiledende for Udvalget med Hensyn til, hvilke Patienter der overhovedet kunde være Tale om at sætte ind i Anstalten, ligesom han vistnok ogsaa har været veiledende med Hensyn til selve Lovforlagets Udseende, ved hvilket Udvalget, som jeg snart skal komme til at omtale, dog har troet, at der burde ske nogen Forandring; men hvorom Alt er, have dog de Indvendinger, der ere fremkomne fra nogen af de Sagkyndiges Side, ikke været af den Art, at de have sagt: Der er ingen uehelbredelige Sindsyge, som det ikke er passende at sætte ind deri, det vil være Synd mod Alle, og man kan ikke gjøre den Forskiel mellem de Sindsyge, man bør sætte ind i Anstalten, og dem, man ikke bør sætte ind deri. De Bemærkninger, der ere fremkomne af Professor Stenbergs ved St. Hans Sindsygehospital, have naturligvis ogsaa været veiledende; alle tre Overlæger have været enige deri, at der kommer en Tilstand i den Sindsyges Udvikling, da han naaer til det Standpunkt, at han egentlig ingen Bevidsthed har om Tid, Rum og om sine Omgivelser, og da er det selvfølgelig forsvaerligt at sende ham til en Anstalt for uehelbredelige Sindsyge, og fremdeles ere de enige i, at det vil være en stor Vættelse for Lægerne ved de bestaaende Anstalter at blive befriede for saadanne Sindsyge, da de naturligvis ikke alene tage Pladsen op for Andre, men tillige hæmme den nødvendige Circulation, der skal være i saadanne Anstalter. Det har været det Afgjørende for Udvalget, at samtlige de Sagkyndige med Sundhedskollegiet i Epidien ere komne til det Resultat efter en lang og omhyggelig Underfølgelse, at naar de Sindsyge naaer til det saakaldte næstsidste Trin i deres Sygdoms Udvikling, da er Tiden kommen til at sende dem til Anstalten for uehelbredelige Sindsyge. Hr. Professor Jensen oplyser, at det er en faldt Forestilling, naar man mener, at der er mange Slags Sindsyggdomme; der er i Birkeligheden kun een, som undertiden kan helbredes og i ethvert Tilfælde standses noget; men dersom den ikke helbredes eller ikke standses, saa vil i alt Fald det Tidspunkt indtræde, da den Paagjældende ikke længere har nogen Bevidsthed om sine Omgivelser, men kun har rene dyriske Fornødenheder. En af de Grunde, der have været anførte imod at benytte den Bygning, der her er Tale om, til en Sindsygeanstalt, er hentet fra, at den tidligere har været et Lugthus. Ja, jeg tilstaar — det kan maatte være en Feil af mig — at denne Indvæn-